

tettünk annyit, mint a mennyit Európa századok békés ideje alatt tudott csak megteremteni.

Ez az ünnep most a béke ünnepe. Nem illik ide a szemrehányás; a harcok emléke a történelemé.

Emelje ez ünnep jelentőségét a zavartalan nemzeti és külbéke. Annál is inkább legyen így, mert ez nem csak hazánk ünnepe, hanem Európáé is. Európa is részt vett a felszabadítás munkájában; illő, hogy neki is része legyen az ünnepben. És az ő része is legyen az általános béke!

Ne zavarja semmi az ünnepet.

Ünnepeljen az ország és ünnepeljen a főváros; de ünnepeljen főleg a kereszténység, mert a templomok is e napon szabadultak fel a két százados záruk alól. A kereszt győzött, a félhold aláhanyatlott!

Nyiljanak meg a templomok ajtai. Rendezzen az egyház hálaadó istenítiszteleteket, tartsanak a lelképásztorok szent beszédet a néphez, mondják el az ünnep jelentőségét.

És hangozzék a hálaszó az országban mindenütt:

„Te Deum laudamus!” G. S.

Román lapszemle.

Forrófalva, Szabófalva, Górzafalva, Tamásfalva és még több, mind moldovai magyar csángó községeknek becsületes nevei ezek. Nagyon hiábavaló munkát végezne azonban az, a ki ezen községek magyar nevei után keresgélne romániai földrajzban, statisztikában, s bármilyen néven nevezhető hivatalos iratban. Tetszett azokat oláhra fordítani a román kormány közegeinek s ma már csak írástudó birja kikaparni az oláh nevek cifra héjából e községeknek ősmagyar neveit. Oláhlul vagy románul ma így nevezik őket: Faraon, Sabaon, Grozest, Tamases.

De mi köze ehhez a „Brassó”-t olvasóinak! Mindjárt kiüti magát a szeg a zsákból. Hazánkban az 1850 után bekövetkezett abszolutizmus s még az alkotmányos korszak alatt is annyira neki estek egyes túlzó román könyvgyártók a községek ősmagyar neveinek elkereszteléséhez, hogy mikor ezeket a cífra új román neveket legelőbb megpillantotta, nem magyar, de románjuk honpolgár is nagy szemet meresztett s mutató ujját legelőbb vagy az orra hegyére vagy a homloka közepére nyomta s úgy törte fejét, hogy valami uton-módon kitalálja, hogy tulajdonképpen mi az Isten csudáját is jelent az a cífra román szó. Néha rájött sok fejtörés után, néha csak úgy tudta meg, ha akadt vagy egy román ismerőse, a ki könyörült rajta és megsugta, hogy az alatt a cífra románszó alatt ezt, meg azt a magyar községet kell ezután érteni.

Anyira vitték ezt az anabaptista mesterséget, hogy utoljára a közökt. miniszter kénytelen volt az ilyen anabaptista-féle tankönyveket betiltani. Ma is megtörténik magyar emberrel, hogy midőn a „Gazeta” és „Tribuna” vidéki tudósításait olvassa, képtelen megmondani, hogy hogyan hívják magyarul azt községet. Pl. Seleusu, Siria, Careiu, s több eféle...

Iszonyatos tűzbe jött a „Tribuna”, mikor meghallotta, hogy a m. k. közökt. miniszter egy ilyen anabaptista román földrajzot betiltott, s ugyancsak ültötte a mellét, hogy ők csak azért is a román kiejtés kinpadjára fogják huzni ennek utána is a községek, városok neveit. Ha nekik úgy tetszik, ám legyen; de mikor földrajzot írnak, ha csak egy mákszemnyi meggondolással bírnak is, saját érdekükben is szükséges az, hogy a városok és községek neveit tiszta magyar helyesírással és jó nagy betűkkel írják a zürzavar kikerülése végett.

Különbözik úgy járnak mint a hosszufalusi csángó és román atyafiak jártak Bukarestben, a kik egymást nem ismervén, megesküdtek, hogy ők nem egy faluból valók. A csángó arra esküdött meg, hogy az ő faluját Hosszufalunak hívják s nem így: „Secela.” Ő ilyen falu nevet nem ismer Brassó megyében. A román meg arra esküdött meg, hogy az ő faluját „Secela”-nek hívják s nem Hosszufalunak, ő nem ismer ilyen falut Brassó megyében. Utoljára is kitűnt a tévedés s a román atyafi felfogadta, hogy ha haza megy, elfárad a paphoz és megkéri, hogy az iskolába tanítsák meg a gyermekeket a falunak magyar nevére is, mert csak így lehet kikerülni a hamis eskületélt.

Most meg a „Tribuna” után a „Gazeta” van elképedve, hogy ennek utána a Besztercze Naszód-megyében fekvő Borgó-falukat, alsó, felső, Máros porond sat. magyar előnevekkel fogják hivatalosan nevezni e helyett: Suseni, zsoszeni, prundu, Muresiu, s. a. Magától érthető, hogy ezért vége a nemzetiségi törvénynek már t. i. azért, hogy „Birzeu” helyett:

Borgó-t mernek írni a táblákra. Elvesz a világ, oda van a naszód-i román főkapitányság. Mióta a világ áll, csak egy román főkapitány volt ott ezelőtt 25 évvel t. i. Bohatielu. Ő volt az első és utolsó Capitan supremu, még pedig primulu si ultimulu. Most már 25 év után van ott mare posnasu pasaua Bánffy Dezső. Ki ennek az oka? A román népvezetők ott a Borgó völgyében. Így sir, kesereg a „Gazeta” szegény! Czenkalji.

Jogtalanságok láncolata.

V.

A város tehát elvesztett minden pert Luckhardt Oszkárrel szemben. De a pervesztése által reá rótt kötelezettségeknek a város még ez ideig sem tett eleget. Luckhardt mégis birt annyi nemesebb érzékkel, hogy nem kért végrehajtást a város ellen. Az igaz, hogy feljelentést tett a közigazgatási bizottsághoz, melyben kéri, utasítsák a város az ügyek lebonyolítására. A közigazgatási bizottság nem avatkozhatott a dologba, mert nem volt előtte első foku határozat. Utasította tehát panaszt tevőt, hogy ezt szerezze be s akkor forduljon esetleg a II. foku hatósághoz.

Ez alatt azonban a város nem szűnt meg üldözéseivel.

Luckhardtnak van Brassóban a legszebb gyümölcs kertészete. Valóban beillenék egy kis mintagazdaságnak. Ez a kertészet a Tömös-csatorna mellett fekszik. Ujból folyamodott, engedné meg neki a tanács, innen keskeny csatornával vizet levezetni a kertészet számára.

A tanács egész röviden megtagadta e kérelmet. Pedig G. petroleumgyáros hasonkérelmének helyt adott s ő ma is csatornán át vezeti a vizet a Tömös csatornából petroleumgyárába.

Hol marad itt a jogegyenlőség és igazság?

Luckhardtnak telken van a fennebb említett, per tárgyát képezett forráson kívül még két forrása. Ezek egyikéből ivóvizet akart bevezetni lakásába. A lakás s forrás között vonul el az országot, melyhez szintén jogtalanul vették el az ő telkét, miért el is ítéltetett a város.

L. kérte, engedné meg neki, hogy az országot alatt egy kis vascsatornát vezethessen lakásába. Megtagadták ezt is.

És itt nem épen érdektelen az indoklás. Mikor azért kérelmezett, engedessék mng neki a Tömösből egy csövet vezetni kertészete számára, azt azon indoklással vetették vissza, hogy van az ő saját telkén elég forrása, vezessen onnan csöveket kertjébe. S ime, most — midőn ivóvíz számára kéri az engedélyt, csövet elhelyezhetni, megtagadják ezt neki.

Ugy látszik a referens a konzekvenciát még hírből sem ismeri!

Körülbelül hat éve annak, hogy Brassóban kövezetvám van. Mikor ez életbe lépett, habár Luckhardt háza rendes folyó számmal van ellátva, ő kívül hagyott a vámvonalon. De mert ezen teher — egy a városhoz akkor közel állott ipartelepét is sújtotta — mely hasonlóképpen a vámvonalon kívül esik — a kövezetvámot Luckhardttól nem szedtek. A mint azonban az illető társ érdekelt eladta érintett ipartelepét, megszűnt a kedvezmény s Luckhardt köteles volt ép úgy fizetni a kövezetvámot, mint bármely idegen.

Sok ily s hasonló eset birtokában vagyunk, melyekkel kézzel foghatólag be van bizonyítva, hogy Brassó város tanácsa, — mellőzve jogot s igazságot, ignorálva a törvényt, husz évnél tovább következetesen üldözi egy polgárát, ki tudtunkkal arra semmi okot sem szolgáltatott.

Azonban nem folytathatjuk ezen bünlajstrom felsorolását. Elég a joból ennyi is. Azt hisszük, az olvasó nem szorul bővebb illusztrációra.

A jogtalanság, a törvény iránti tiszteletlenség eléggé be van bizonyítva.

S most csak még egy szót Brassó város tanácsához.

A tanács husz évnél hosszabb idő óta üldözi következetesen a város egy szorgalmas polgárát. Mődjában lett volna elődjei vétkeit jóvá tenni. Nem tette. Ellenben folytatta amannak bűneit s hallatlan módon üldözte a szegény áldozatot.

Felelősségre vonhatnók ugyan ezért is itt a nyilvánosság előtt. De nem tesszük, mert ez a magánügy jellegét hordja magán.

Azonban kérdőre, felelősségre kell vonnunk más okból. Költségbe verte a város közönségét indokolatlanul. Pereket indított maga ellen ok nélkül. Elvesztette mindegyiket. Jogérvényes ítéletek vannak, melyek a várost kártérítésre és perköltségre ítélik.

Mivel igazolhatja ezt a könnyelműséget a tanács?

A törvényes ítéleteknek még ma sincs elég töve.

A pereket nyert fél minden perczen vegrehajtást kérhet a város közönsége ellen. Nagylelkűségből nem tette eddig. De megteheti minden pillanatban. Ez új költséget fog a város közönségére róni. Ezenkívül sérelem lesz a város méltóságán.

Igazolhatja-e ezt valaha a tanács? — Soha.

Res saxonicae.

Régen volt már szerencsénk a „Kr. Ztg.”-hoz. Sok arcátlanúságot ignoráltuk. Ugy is üres szalmát cséptünk volna vele. Mert hogy azt valaha meggyőzni lehessen arról, hogy ő nem hasznára, hanem kárára van a szász népnek, arról régen lemondottunk már. Üres szalmát csépelni pedig nincs semmi kedvünk.

Ez egyszer azonban mégis kihozott türelmünk sodrából. Mert a mit ez a lap megenged magának, az már mégis sok.

Küküllőmegye irányadó körei — nemzetiségre való tekintet nélkül — elhatározták, az épülő megyeház számára életnagyságban lefestetni népszerű főispánjuk, gróf Bethlen Gábort s ezen olajfestményt a megyeház nagy termében elhelyezni.

Ezen határozatot hozták szászok s magyarok egyaránt. Jele annak, hogy gróf Bethlen Gábor főispánjának tíz éve alatt ki tudta vivni magának megyéje osztatlan tiszteletét, szeretetét és nagyrabecsülését.

Ezen czélra Köhalom község képviselte husz frtot szavazott meg. Erről emlékezik meg röviden a „Kr. Ztg.” midőn azt mondja:

„A szolgaság non plus ultrája. Köhalom mezőváros képviselte legutóbbi gyűlésében elhatározta, hogy gróf Bethlen Gábort a famozus főispánt ábrázoló, az új megyeház számára készülő olajfestménynek költséfehez husz frttal járul.

Ajánljuk a köhalmiaknak a terem további felszerelésére Dsingis-khán, Báthory Gábor s Bauszern Guidó arcképeit.”

Ítélj meg a t. olvasó, vajjon nem jogos-e a felháborodás azon aljasság felett, melylyel e sorok írvák? — Vajjon nem igazolt-e a megbotránkozás, hogy egy ily izgalgó, önérdéket hajhászó lap egy sorba állítja Bethlen Gábort Dsingis-khánal?

Vajjon nem-e határtalan impertinentia egy község tiszteletét ily módon guny tárgyává tenni?

Tanulja meg ezen lap, mely mást nem tud, mint mások becsületében gázolni, valót eltagadni, valótlanúságot igazságnak feltüntetni, hogy a szabad sajtó nem arra való, hogy azt ily lapok a személyeskedés, az elfogultság szemétdombjává alacsonítsák le. Tudja meg, hogy Bethlen Gábor gróf sokkal magasabban áll s hazánk közönségének tiszteletét, nagyrabecsülését s szeretetét sokkal nagyobb mértékben bírja, semhogy egy „Kr. Ztg.” aljas gunyja csak érinthetné is.

A sajtónak joga van kritikát gyakorolni, de nem aljaskodni.

A mely lap ezt teszi, nem érdemli meg a nyomdapestéket. Így a „Kronstädter Zeitung” sem, mely két év óta megfélekezett minden tisztességről.

Igy uram — nem szokás — az oly gyakran hirdetett békét ápolni!

A brassói helyi kiállítás kiállítóinak s a kiállított tárgyaknak jegyzéke.

Adám Frigyes, 2 pár hegymászó cipő. Adleff Julia, kötélverő: különféle kender és gyapot kötelneműek. Andraschofsky Ephraim, harangöntő: 1 harang állványra együtt és 1 csillár. Anser József, asztalos: különféle fényezett butorok. Arzt féle pinceszét: különféle borok.

Bacicu Joan, pereczes: különféle sütemények. Beer utóda: kárpitos- és más butorok. Berkécz Ede, egy olajfestmény (a megváltó) Bernhard Rezső, 1 vas ajtó, préselt munka, ép ily egy virárasztal és egy csillár. Bidu Nicolai, különféle pokróczok. Bidu Juon, szabó: egy férfi ruha. Bielez Gusztáv, gépészlakatos: egy kettős hatású szárnyszivattyú. Birtelmer Péter, lakatos: 2 kályha, 3 lakat. Bittermann Adalbert, ezüstművész: 1 íróeszköz és különféle apróságok. Biró Gyula, cipész: különféle cipőnemű. Bagotai Ferencz, cipész: különféle cipőnemű. Bahmüller Frigyes, cipész: különféle cipőnemű. Boieru Joan, különféle juh és kecske-bőrök. Balogh Elek, cipőnemű. Boltesch Ferencz, fényezett ládák. Both József, egy arany idomérő (saját gyártmány). Bregyán J. cipőnemű. Burbea Juon, szűcs, prémes paraszt öltönyök.

Cioflec György, szűcs, egy himzett mellbunda. Copony Márton, parketták. Czell és Arzt, kőszén. Czell és fia, borok és spiritus. Cziske János, kalapos: különféle kalap és nemezczipők. Czekeli Frigyes, pereczes: kőszén és paraszti öltönyök. Czekeli

Károly, kalapos: kalap nemezczipő, csizma és nyereg-terítők. Czerh J. kalapos: kalap, nemezczipő.

Davidescu György, szücs, egy himzett mellbunda. Darvas György, cipész: czipő és csizma. Derner György, gépipítő: posztógép, egy kis vaspénztár. Dick és Gross, bádigos: egy bádigerkélcz különféle ülő és fürdőkádak. Dietrich József, kalapos: kalapok. Donath György, kerek: egy koci. Drottler József, órás: egy ingaóra és nickel remon-tóirák. Dück József, bőrneműek. Duschoiu J. és fia, festett gyapotfonalak.

Eichberger János, két patent fűtő kályha. Eitel Gusztáv, szappan.

Feldman D. H. bocskorbőr. Femminger Károly, szücs: bunda és bőrök. Femminger Henrik, szücs: bárány és rókabőr, egy bunda. Flagner János, takácsmunkák. Fleischer és társa, borok, salami, sonka, szalona és zsír. Friedmann János, egy fém-mosdóasztal. Ifjabb Gáll József, lakatos: egy velocipéd.

Gábos Dénes, czipőneműek. Gabrielli András, egy sarkó, két nagy kőagyló. Georgias János, szürtakács: daróciszövet. Gmeiner Gyula, petroleum s rokontermékei. Goldschmidt Lajos, aranyműves: egy kávéservice s apróbb tárgyak. Gött János és fia Henrik, nyomdai- és könyvkötőmunkák; egy kis amerikai sajtó működésben. Grindu Jakab szücs: egy román mellbunda. Günther Adolf, posztós: posztó- és flanel.

Haberstrumpf Nándor, posztós: posztó- és flanel. Haidinger Amália, vatta és ajtó- ablakfárok. Haluskay Vilmos, részműves: egy borszesztisztító-készülék. Hannich H. férfiniszabó: különféle férfiruhák. Hecht Ferencz, 2 szökőkút és különféle bádigos munkák. Hermann Ferencz, képfaragó: egy francia kihúzóasztal faragott lábakkal. Herter János, harisnyagyáros: különféle kabátok, alsóruhák és alsókabát, keztyűk és harisnyák. Herter Károly, harisnyagyáros: különféle kabátok, alsóruhák és alsókabátok, keztyűk és harisnyák. Hessheimer J. L. és A. liszt. Hindenburg Vilmos, szürtakács: daróc és padlószőnyeg. Hornung testvérek, butorok hajlított fából. Horváth s társa (Feketehalom), különféle szerszámok. Hornung Adolf, bundák. Jäger Nándor, gyapotfestő: különféle festett gyapot. Jeckelius Károly, vaslapátok, kapák, Johannsen Gyula, kautsukbélyegző. Joanides G. petroleum. Józsa Ferencz, csizmák. Jurák János, flanel s posztó. Kamner s Jekelius, csergék. Kamner Julia, bőrök. Kelemen András, a legszebb és legfinomabb czipők. Kenyeres Károly, likőrök. Kaertsch Frigyes, két háztetőmodell s téglaminta. Király József, mézeskalács. Kleverkausz Frigyes, posztó és flanel. Klees György, borok. Klink Károly, mérlegek. Knautz Henrik, csutorák. Knautz Péter csutorák. Kónya Balázs, czipők s csizmák. Kootz Károly mellszobrok. Kovács Dénes, czipők. Kovács Károly, szerszámok. Kovács István, czipők s csizmák. Konrad János, rendkívül könnyű czipők. Königes és Copony, papiros és liszt. Kórodi Mihály, csizmák és bakancsok.

(Folytatása következik.)

Meghívás.

A brassói iparegylet a helyi ipar emelése céljából helyi kiállítást rendezett, mely f. é. augusztus hó 8-án ünnepélyesen meg is nyitott.

A kiállítás legfőbb célja, megismertetni hazánk s a szomszédos államok közönségével helyi iparunkat, — hogy így sikerüljön számunkra lehetőleg új piacot szerezni.

A kiállítást rendező iparegylet külön meghívásokat elvből nem bocsát ki, nem akarván esetleg összeközlésbe jönni, ha netalán valamely testület tévedésből nem hívatnék meg. De hogy meghiva legyen mindenki, ezennel a sajtó útján hívjuk meg a n. é. közönséget, szerencsétlenség városunkat s szerény helyi kiállításunkat b. látogatásukkal. Legyenek meggyőződve — hogy mindenkit szívesen látunk.

A kiállítás tartama f. é. augusztus 8-ától—szeptember 5-ig.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága az alólírt iparegylet közbelépése folytán föltette köszönetre méltó módon a kiállítás látogatóinak a Szolnok Nagyvárad-Tövisi, Szolnok-Arad-Brassói, Nyiregyháza-Püspök-Ladányi, Szeged-Nagyvárad vonalokon és azok mellékvonalain a II. és III. kocsiosztályokra egy 50%-nyi menetdíj mérséklést engedélyezett. — A menet- és térítjegyek 10 napi érvényességgel bírnak, szabad podgyász igényére nem jogosítanak és gyorsvonatokra nem érvényesek.

Brassó, 1886. évi augusztus hó 13-án.

a brassói iparegylet:

Dück József,
elnök.

Jekelius,
titkár.

Tanügy.

Értesítés a brassói állami közép kereskedelmi iskolába való felvételekről.

Az 1886/7-ik tanévre a felvételek augusztus 30. és 31. napján d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6 óráig történnek az intézet helyiségében. (Nap.)

A jövő tanévben az intézetnek I-ső és II-ik osztálya leend. Az I-ső osztályba oly növendékek vétetnek fel, kik a gymnasium, vagy a reál, vagy a polgáriskola 4 osztályát sikerrel elvégezték, vagy a kik 14 évesek, és az említett iskolák ezen osztályaiban taníttatni szokott tantárgyakból felvételi vizsgálatot állanak ki.

A II-ik osztályba való felvétel valamely hason-rangu intézet megfelelő bizonyítványa alapján történhetik.

A felvételre minden tanuló személyesen és atyja, anyja, gyámja, vagy azoknak külön megbízottja kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni.

Az intézet helyén nem lakó szülők és gyámok gyermekük, vagy gyámfiuk felvételekor alkalmas helyettest kötelesek bemutatni.

Fizetendő díjak: a) Minden tanuló, ki ezen intézetben először vétetik fel, beiratása alkalmával felvételi díj czímen egyszermindenkorra 1 forint 10 krajczárt fizet.

b) Ugyancsak a felvétel alkalmával minden tanuló az iskolai értesítő kiállítási költségeinek fedezésére és az ifjúsági könyvtárra 1 frtot tartozik évenként fizetni.

c) Tandij egész évre 18 frt. Ennek fele a beiratáskor, másik fele február hó első napjaiban fizetendő.

A tandij fizetés kötelezettsége alól egészen vagy részben való felmentésre az igazgatóság által a nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi miniszteriumnál csak azon tanulók ajánlhatók, kik szegénységük kellő igazolása mellett kimutatják, hogy jó erkölcsi viseletük s valamennyi kötelezett tantárgyból jó, vagy vegyes jeles és jó tanjegyük van.

Brassó, 1886. június hó.

Az igazgatóság.

Értesítés a brassói állami közép ipariskolába való felvételekről.

Az 1886-ik tanévre a tanulók beírása szeptember 1-ső najától 10 éig tart.

Az intézetbe rendes tanulóul felvétetnek:

a) azok, kik az iparos tanulók számára szervezett iskola három évi tanfolyamát bevégezték s legalább is jó osztályzatu bizonyítványuk van;

b) azok, kik a polgári iskola, gymnasium vagy reáliskola négy alsó osztályából jó sikerű bizonyítványt nyertek;

c) iparos segédek és mindazok, kik az a. vagy b. pontban kívánt készségüket felvételi vizsgálat útján bizonyítják.

Általában megkívántatik, hogy a belépni kívánó növendék a faiparban már előre gyakorlatot szerzett legyen, továbbá, hogy minden tanuló az első és második tanév bevégeztével kiadott kéthavi szünidő alatt a gyakorlatban foglalkozzék.

A felvételi feltételeknek különben megfelelő s már a gyakorlatban működött tanulók a nem gyakorlottak felett előnyben részesülnek.

A tanítás díjmentes.

A három évre terjedő tanfolyamnak a jövő tanévben két évfolyama (I. és II.) leend.

Brassó, 1886. június hó.

Az igazgatóság.

Fegyvergyakorlat a népiskolában.

(Videki hang az „Iskolai zászlóalj” felállítására érdekében hozott indítvány kapcsán)

A „Magyar Tanítóképző” figyelmes olvasói még emlékezni fognak nevezett lap f. évi 8-ik számában megjelent Heteyi G. gépezdei igazgató urnak azon cikkére, melyben 5 pontban ismerteti a pozsonygyei tanítótestület hegyentuli része által elfogadott Ardenyi Dezsőnek, az iskolai zászlóalj ügyében hozott indítványát; egyszersmint indokolatlannak és kivihetetlennek találja azt.

En mindég tisztelettel viseltetem az ellenvélemények iránt, mert azokat az eszmék tisztító tüzeinek tartom. Jelen esetben pedig annál nagyobb tisztelettel vagyok, mert az egy ismert paedagogus és egykori vizsgáló tanárom tollából került ki; hogy azonban jelen soraimat indokolhasam, legyen szabad fennnevezett cikk egy pár tételével foglalkoznom.

Ámbár a fentjelzett indítványt jelen alakjában én sem írnám alá, de azt mégis fontosabbnak találnám annál, hogy csak egyszerűen elvessük, mert ha nem is látszik időszerűnek az indítvány, megvitatás után még is tán annyi haszna lenne, hogy egy más hézagpótlóbb eszmének lehetne szülő anyja.

De térjünk a dologra.

Czikkiró ugyanis »indokolatlannak« találja ezen indítványt azért, mert a véderőről szóló törvény értelmében ma már minden ép s egészséges ifjú hadköteles s annak idején kellő hadi kiképzetésben részesül. Az igaz, hogy a törvények értelmében ez ugyan; de vajjon ezen törvényeink végrehajthatnak-e a kellő szigorral mindenkin? Fájdalom évi sorozások alkalmával fel-fel merül visszaélések, melyekre utabban is több lap felhívta a figyelmet, az ellenkezőt bizonyítják.

Ha kutatni akarjuk ezen üzérkedésre, valamint, a mind gyakrabban előforduló öncsonkításra szolgáló okokat: azokat mindenesetre a katonai élettől való félelemben fogjuk feltalálni. Nagyon tévednénk azonban, ha magát a katonai életet gondolnók oly ijesztő valaminek. Ennek megezőfőlé legelső sorban is maguk a kiszolgált katonák volnának. A baj tehát máshol, még pedig a kiképzésben, illetve az ezen idő alatt nyert, nem valami gyöngéd bánásmódban rejlik. Ennek elejét, szerény nézetem szerint, pedig, ha nem is az »Iskolai zászlóalj«-nak iskoláinkba való bevitelével, de mindenesetre a fegyvergyakorlatok tanítása által lehetne venni.

Nagyon természetes, hogy annál nagyobb volna a siker, mennél hitebben lehetne a katonai élet külszinezetét is előállítani; ennél fogva az egyenruhának behozatalát, a tanítók részére, indokoltabbnak és szükségesebbnek látom, mint bármely más szaku hivatal tisztviselőjénél. Hogy a behívott katonai újoncz bátorságára a tiszt egyenruha, mint valami új, melyhez a szubordinációt látja kötve, nem valami bátorítólag hat, de sőt bénítja azt, az nagyon természetes, ennek is elejét csak a fennebb említett módon lehetne venni.

Hogy a tanító szerény fizetése mellett nagyon is elbírná az örmesteri lénungot is, azt mondanom sem kell, hanem annak valósulása jelen szűk pénzügyviszonyainkon megint megtörné. Hanem azt igenis tehetné a magas honvédelmi miniszter, hogy az e téren magukat kitüntetett tanítókat bizonyos mennyiségű jutalom díjban részesítene és én erősen hiszem, hogy a siker teljes lenne.

Czikkiró felhossa, hogy még a fiatal tanítók is elhanyagolják a torna tanítást. En azon nem csodálkozom, mert népiskoláink fájdalom, még sokhelyt tekintetben vagy semmi, vagy igen gyarló és hiányos felszereléssel bírnak, »a sor és rendgyakorlatok« pedig csak is a katonai gyakorlatokkal kapcsolatosan taníthatók sikeresen. A gyermek több kedvet és eleveiséget tanusít, ha azt a fapuskát vállán érzi. Különben nekünk bő alkalmunk volt tapasztalni — kik már több éven át tanítjuk iskoláinkban a fegyvergyakorlatot — azon nagy különbséget, mely a fegyvergyakorlat és torna tanítás körül a gyermekek kedélyében nyilvánult.

Míg az V—VI-ik fiu osztály tanulói fafegyverrel vállukon teljes önérettel lépdélgtek és a legnagyobb pontossággal vitték véghez a vezényelt gyakorlatokat addig az alsóbb osztályokban a torna ezen fűszerének hiánya nagyon is érezhető volt s a tanítónak teljes éberségre volt szüksége, ha azt akarta, hogy a fegyelem teljes és a gyakorlatok korrektül végrehajtvá legyenek. Mint tudjuk, több községben már dobossal is bír a kis csapat, ki valóban oly ügyesen kiveri a marsot, mint akár az vén opsitus dobos a kítől tanulta a mesterséget.

Hozzuk be tehát iskoláinkba a fegyvergyakorlat tanítását, mert ezáltal előkészítjük őt a katonai életre; igyekezzünk őt lassan-lassan bevezetni a katonai szubordinációba és én erősen hiszem, hogy az öncsonkítottak száma kevesedni és a szabadítók jövedelme is csökkenni fog, a haszon pedig édes hazánké lesz. Zajzon, 1886. augusztus 14-én.

Küküllőmegyék rovata.

Nyilvános köszönet a segessvári ev. ref. templom és papilak javára befolyt kegyes adományokért.
(Kilenczedik közlemény.)

A segessvári ev. ref. templom és papilak javára a következő adományok folytak be hozzám, mint az egyházközség pénztárnokához: Az 1542. sz. iven Szombathelyről: Kassai F. József 2 frt, Kassai F. József 1 frt, Antalfi Gyula 1 frt. — Az 1027. sz. iven: az aszalói ev. ref. egyház 1 frt. — Az 1722. sz. iven: Fekete László Egerjárasi szolgabíró ur szives gyűjtéséből: Geszth község 1 frt 62 kr. Eger-Sövö község 80 kr, Kis-Tallya 80 kr. Sály 1 frt 10 kr. Naszváj 2 frt 1 kr, Tisza-Valk 1 frt 70 kr. — A 809. sz. iven Pécelről: id. Fáy Béla 2 frt 30 kr, Karányi Frigyesné, báró Pornai, özv. Kammer Józsefné, Lumniczer Károly, Nagy Ödönne, Zsigmondi Kálmán, Schwa-chofer Lajos, Gf. V. Morzán, Tóth Gyula, Kovács Gyula, Várhalmi József 1—1 frt, Lipták Gyula, László

József 50—50 kr, Bicskeiné, N. N. L. S. 20—20 kr, Péczel 10 kr. — Az 1742. sz. iven: Szilágyi Lajos, pesti alsójárású főszolgabíró ur gyűjtött 5 frt 13 kr. A 399. sz. iven: Nagy Lázár brassói törvényszéki jegyző 1 frt. — A 125. sz. iven Szilágy-Somlyóról: Gencsi Sándor 2 frt, Szabó Miklós 10 kr, Surányi Ferencz 50 kr. — Az 1551. sz. iven Maros-Vásárhelyről: Molnár József 1 frt 20 kr, Dabaczi Mihály 40 kr, Spiczter János, Hiekling Frigyes 20—20 kr. — Az 1424. sz. iven: Tóth Józsefné 10 kr, Gál Péter 20 kr, magyar ref. egyház 1 frt. — Az 1895. sz. iven: Csomar Kálmán, gyöngyösi polgármester gyűjtése 6 frt 10 kr. — Az 1749. sz. iven: Ladányi László pesti felsőjárású szolgabíró ur szíves gyűjtése folytán: Manor községi lakosok 40 kr, Üllői lakosok 2 frt 40 kr, Vecsés község 1 frt, Balla Zádor 30 kr, Maglód községi lakosok 7 frt 50 kr, dr. Heller Lajos 20 kr, Rusnai 30 kr, Lilik István 10 kr, Tapió-Sáp község 1 frt, Juhász Elekné 1 frt, Gamba községi lakosok 4 frt 52 kr, Benye község 4 frt 43 kr, Pilis község 1 frt 40 kr, Nyáregyházi gyűjtés 6 frt 60 kr, Jrsa község 6 frt 61 kr, Gyömrő község 5 frt, Süly község 3 frt 1 kr, Czegléd-Berezeli község 50 kr. — Az 1349. sz. iven: a derecskei ref. egyház 5 frt. — A 474. sz. iven Kolozsvárról: Parádi Kálmán 1 frt, Bodor Antal 1 frt. — A 396. sz. iven: Molnár János brassói ev. ref. lelkész 1 frt. — Az 1651. sz. iven: Hajnal Antal Jász-Apáti járás 5 frt. — Az 1800. sz. iven: Szentmariay Dezső m.-vásárhelyi törvényszéki elnök 2 frt. — A 445. sz. iven N.-Enyedről: Lőcsey Sp. Lajos 1 frt. — Összesen . . . 108 frt 43 kr. A nyolcz első közlemény összege . . . 1040 frt 64 kr. Főösszeg . . . 1149 frt 7 kr.

Midőn ez itt kimutatott összegeknek átvételét nyugtatványozni szerencsém van, egyuttal kötelességemnek tartom a szíves gyűjtő és adakozó uraknak az egyházközség nevében hálás köszönetet mondani.

Segesvart, 1886. aug. 14-én.

Szilágyi Márton,
egyházközségi pénztárnok.

Helyi és vidéki hírek.

Ai kolozsváriak Brassóban. Kolozsvári vendégeink f. hó 16-án délután az omnibusz vonattal érkeztek városunkba. — A husz tagu társaság Sigmund Dezső országgyűlési képviselő, a kolozsvári kereskedelmi kamara elnökének vezetése alatt érkezett. Már délután 1 órakor nagy közönség lepte el a pályaudvart. Mikor a vonat megérkezett, mind-

annyian az első vágányra mentek. Alig, hogy a vendégek kiszállottak, Zay Adolf orsz. képviselő rövid magyar beszéddel üdvözölte őket Brassó városa nevében. Az éljenzessel fogadott beszédre Sigmund Dezső felelt, meleg szavakban köszönve meg a rokonszenves fogadtatást s utalva a jelen iparviszonyokra, kifejezést adott azon reményének, hogy sikerül a brassói iparnak új fogyasztópiacokat szerezni. Szavait többször zajos helyeslések szakították félbe. A lelkes éljenzések elhangoztával a társaság kocsi utat s ebédre a Zöldfa vendéglőbe hajtott. A pályaudvaron ott volt Brennerberg polgármester s Alesius tanácsos a város részéről, ezenkívül s magyar és német intelligencia s iparosok számos tagja. Innen a társaság Bukarest szállodába hajtott, hol ebéd volt. Az ebédnek, mely alkalommal több felkészöntő is mondatott, 1/2 órákor vége lévén, a vendégek a kiállítás megtekintésére indultak. A kiállítás ezen 6 óráig időztek, többször adva kifejezést csodálkozásuknak s meglepetésüknek a szép siker s gazdag látlat fölött. A társaság több tagja vásárlásokat s megrendeléseket is eszközölt. Este a lövöldében vacsoráltak a vendégek, hol Dück elnök fogadta őket. Felkészöntőben itt sem volt hiány. A társaság ma délből utazik el, a legjobb benyomást hagyva hátra.

Kiállítás. A helyi kiállításban, mint örömmel értesülünk, eddig már nagyobb mérvű vásárlások s megrendelések történtek. Különösen sok megrendelés történt Lexen Ede asztalosnál gyönyörű parasztlutoraira. A vásárlások összege eddig, mintegy: 2000 frt.

† Szele István. meghalt. A brassói magyarságnak ismét halottja van. Egy 69 éves aggyastyán, a ki egy negyedszázadnál hosszabb idő óta tevékeny részt vett a brassói magyarság belső életében, a ki a magyar kaszinónak, csaknem egy negyedszázadon át fadradhatatlan tisztviselője volt, f. hó 16-án este fél 9 órakor kiszenvedett. A jó öregot furdón lepte meg egy szerencsétlen baj, mely néhány nap múlva kioltotta életét. Derék, kitűnő magyar ember volt; az egyetlen e városban, ki daczára nemzetiségi viszonyainak eredeti nemzeti magyar öltönyt nem cserélte fel holmi divatos ruhákkal. Szívben, lélekben magyar. A jó öreg „Szele bácsi“ nincs többé! Halála általános részvétet kelt városunkban, melynek minden lakosa őszintén szerette őt. A magyar kaszinón gyászlobogó hirdeti, hogy e testületnek gyásza van. Az elhunyt temetése f. hó 18-án d. u. fél 4 órakor fog a ref. egyház szertartásai szerint végbemenni. Áldás emlékére! Béke poraira!

Kirándulás Kolozsvárra. A helybeli iparosok között mozgalom indult meg az iránt, hogy Kolozsvárra az ottani kiállítás megtekintésére nagyobb társaság ránduljon át. Az indulás f. hó 28-án lenne, ha legalább 25 személy jelentkezik. Bővebb értesítést szerkesztőségünk ad.

Dr. Hellwig Alfred. Brassói gyáros Hellwig Sámuel polgártársunknak fia a gráci egyetem az összes orvostudományok tudorságát elnyervén, egyszerűsmind a gráci kóroda igazgatója és híres tanár Krafft Ebing segédjévé neveztetett ki.

Jótevény hangverseny tartatik ma este a Nr. 1. nagy termében a szükségben lévő iparosok javára. Közreműködnek: Deutschmann Károly (Bécsből); Melusin Ágost; Johannsen Gyula (8 éves), Grünwald Mercedes (9 éves), Einschenk Emilia, Mildner Vilhelmina s Melusin Rosa. A műsor igen csinosan és változatosan van összeállítva.

Talált gyermek. Folyó hó 13-án a Vidombák folyóban egy csordapásztor, Negulits János, egy újszülött leánygyermek hullát talált, mely esetről a büntető bíróság értesítve lett.

Tolvaj és csaló. Azon egyént, ki magát Mocsári Sándornak nevezvén, itt állomásozó Kleiser Frigyes őrnagy szolgalegényének adta ki magát, nevezett őrnagyur személyére szóló és hamis névjegyek használatával több helyi üzletben állítólag gazdája rendeletére nagyobb vásárlásokat tett és egy helyen ruhaneműt is lopott, a rendőrség elfogta és már a büntető bíróságnak át is szolgáltatva Nevezett már bevallotta, hogy valódi neve nagyváradi Stolzer Károly és hogy a lopást és csalást elkövette. Legyen ezen eset intés a kereskedőknek.

Gyilkosság, emberölés, rablás. Nagyon szomorú statisztikai kimutatást függesztettek ki a kir. tábla hirdető szekrényében. A kir. tábla fenytő osztályának szüneti tanácsa első sorban a sürgősebb ügyeket vette fel elintézés végett napi, illetve heti programjába, úgy, hogy a csekély számú tagokból álló szüneti tanács minden tagjára jut egy pár gyilkosság, emberölés, rablás s egyéb bűntény. Mások is előfordulnak ilyen esetek, de most különösen nagy számban vannak véres drámák a lebonyolítás sorrendjén. Most került tárgyalás alá gyilkossággal és rablással vádolt Diósi András és Plessinger Ernő ügye, kiknek cselekedeteivel nem rég foglalkozott a pestvidéki törvényszék. Most fogják tárgyalni Juon Mirkó gyilkossági ügyét, Leichter Vilmos Ferencz és Jankovics Ferencz gyilkossági kísérleteit, Orosz Mária gyermekölési ügyét. Ezeken kívül 16 olyan ügy van, melyek szándékos emberölés miatt elítelt gonosztevők viselt dolgaival foglalkoztatja a kir. ítélőtáblát, mint másodfoku bíróságot.

A legidősebb tudós. Párisban f. hó 31-én üli meg 100. születése napját Europa legidősebb tudósa, Chevreuil tanár. A ritka nevezetesség emlékére a párisiak emlékművet veretnek a tudós mellképével.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Sztierényi József.

H I R D E T M É N Y E K.

Szám 2562/1886

361 1—1

Hirdetmény az 1886-ik évi adóelírást illetőleg.

Miután az 1886. évi adóelírás a folyó évi adóelírásokban már teljesen befejezve van, az 1883. évi 44. törvenyczikk 36. §-a értelmében az összes adózók ezennel felszólíttatnak, miszerint az adókönyvecskékkal a folyó évi adótartozásai előírása, illetőleg az adókönyvecskéik kiegészítése végett az alólírt városi adóhivatalnál legkésőbb f. évi november hó 15-éig jelentkezzenek, minthogy igazolatlan mulasztás esetén 1—5 frtig terjedhető pénzbírság az illető mulasztó féltől be fog szedetni.

Brassó, 1886. augusztus 10.

A városi adóhivatal.

Szám 9077/1886.

Hirdetmény.

Czell Frigyes és fiai helybeli cég a 9109. számú telekjegyzőkönyvben A + 10799., 10800., 10801. és 10576. helyr. számok alatt foglalt fekvőségekre egy petroleumgyárat szándékozik felállítani.

Mi is azon hozzáadással tétetik közze, hogy az 1884. évi XVII. törv.-czikk 25. §-a értelmében keresztyülviendő ebbeli tárgyalás kedden, f. évi augusztus 31-én d. e 10 órakor fog a helyszínen megtartatni és hogy mindazok, kiknek ezen vállalkozás ellen valamely kifogásuk leendő, megjegyzéseiket szóban vagy írásban a megjelölt napon és órában terjeszszék a működő bizottság elé.

Végül figyelmeztetnek az érdekelt felek, miszerint a vállalkozási terv és leírás a városi tanács iparosztályánál a tárgyalás napján a központi irodában megállapított költségek

lás napjaig naponta 9—12 óráig betekintheők.

Brassó, 1886. évi augusztus 12.

363 1—1

A városi tanács.

Szám 9510 - 1886

364 1—3

Pályázat.

A helybeli rendőrkapitányságnál üresedésbe jött, 450 frtnyi évi fizetéssel és 100 frtnyi lakpénzzel összekötött irnoki állomás betöltésére pályázat nyitattik.

Pályázni óhajtok felhivatnak, miszerint iskolai tanulmányaikra, a három hazai nyelv ismeretére és az írásbani jártasságra vonatkozó okmányáikkal felszerelt kérvényüket folyó hó 31-én délutáni 5 óráig ezen tanácsához nyujtsák be s egyuttal okmányilag mutassák ki, hogy feddhetlen előéletűek és hogy a 40-ik évet még tul nem haladták.

Brassó, 1886. augusztus 14.

A városi tanács.

Szám 140. - 1886. végreh.

II-od árverési hirdetmény.

Alólírt kir. bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi: miszerint a medgyesi kir. járásbírósnak 1885. évi 3606. polg. sz. végrehajtást elrendelő és a hosszuaszoí kir. járásbírósnak 1885. évi 1149. polg. sz. kiküldő végzése folytán medgyesi Heiden-dorf Károly végrehajtató részére, nagyekemezői Bening K. és neje és ifj. Bening Károly végrehajtást szenvedők ellen 150 frt o. é. tőke s járulékaí iránt kielégítésképen bíróság foglalt és 430 frtra becsült ingóságokra a hosszuaszoí kir. járásbírósnak 1886. évi 748. polg. számú végzésével 150 frt. tőke, ennek 1885. év július hó 6-ik napjától járó 8% kamatai, 12 frt. 50 krban megállapított költségek

iránt a további kielégítési végrehajtás elrendeltetett.

Ennek folytán az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében dr. Oberth Károly ügyvéd végrehajtató képviselője írásbeli jelentkezésére a végrehajtási jegyzőkönyv alapján végrehajtató, foglaltatók s felülfoglaltatók javára is, a mennyiben ezek is árverési jogot nyertek volna, tekintettel az idézett t.-czikk 103. §ára, az árverésnek Nagy-Ekemezőn végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására határnapul f. 1886. évi augusztus hó 20-ik napjának délelőtti 9 órája kiltüzetik, a mikor a bíróság lefoglalt tárgyak:

- idősb Bening Károlynál 2 fehér tehén 2 borjuval, 1 pej kanca és 1 vassalt szekér;
- ifjabb Bening Károlynál 2 fehér

tulok, — legtöbbet ígérőnek, az idézett t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek mellett, készpénzért, szükség esetén a becsáron alól is el fognak adatni.

Egyszermind felhivatnak mindazok, kik az elárvezettni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy elsőbbségi igénybejelentéseiket a felhozott törv.-czik. 111. és 112. §§-ai értelmében az árverés kezdetéig alólírt kiküldött végrehajtatonál vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a későbbben beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Hosszuaszoón, 1886. auguszt. 10.

Runerth János,
kir. bírósági végrehajtó.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

(149b)

20—

Kovácsnai és Keresztesy NŐI DIVAT- és KÉSZ ÖLTÖNY-RAKTÁRA Brassó, főter

ajánlják a legnagyobb választékkal és legdivatosabb női ruhaszövetekkel ujonan ellátott raktárakat, u. m. lyoni selyem, faillek, merwelieuxok, bársonyok, gyapjú, belege, crepp, loden és cachmirek minden divatos színben és feketében. Női és férfi öltöny-kelmék (posztók), mosó creton satin és toillek a legszebb mintákban. Benedict Schroll-féle chiffon, shirting és vásznak minden szélességben. Női és gyermek szalmakalapok és hozzátartozó diszek, u. m. csipke, virág, toll és szalagok; eső- és napernyők, irha, selyem, ezernakésztyűk minden ruha színben; továbbá legújabb mintájú csipke- és juttefüggönyök terítők, sofa, futó- és falszőnyegek igen előnyös árak mellett.

Megrendeléseket elfogadnak menyasszonyi és séta-háziruhák, eső- és porköpeny, felsők, mantillok készítésére pontos kiszolgáltat és jutányos árak mellett.

Minták kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.